

Pismo partizanu Vladu Ambrožiču - Novljanu

Poznam te le po sliki v »Mladini« z dne 11. julija t. l., ker sem bral intervju Mihe Kovača. Oprosti, da te tikam, čeprav sva vsak na svojem pločniku. Prepričan sem, da govorиш, kakor si in doživljaš; kot toliko tvojih tovarišev. Vendar tvoj nacionalizem se ne more še povsem otresti marksizma, kot, da bi še vedno stal za teboj politični ko-

mistar. Vem, da ti je težko sprejeti zvest, da vas je KP prevarala, ko si spoznal, da je izrabila vaš idealizem v borbi za revolucijo oblasti in 45 letne sužnosti naroda. Če bi to javno priznal, bi se ti tvoj mit NOB popolnoma podrl. Grem k tvojim trditvam in odgovorom:

»*Šel sem branit domovino, saj za revolucijo ni bilo temeljnih pogojev.*«

Tisto prvo ti verjamem, toda v onem drugem si naiven. Eno vprašanje: »Bi se to upal trditi pred komisarjem tedaj v partizanih?« Nasred si dobro pripravljeni vabi, kot toliko drugih - »Osvobodilna fronta«. **Ali bi ti šel v partizane, če bi ti povedali resnico, da greš v borbo za boljševiško revolucijo v Sloveniji in, da je treba preje kot okupatorja likvidirati »domače sovražnike«, ki jih je tisoče. Mislim, da bi jih lahko na prste prešteli, ki bi bili prostovoljci za tako svobodo.** Zato je bilo treba zanke - OF. Kaj bi moglo biti privlačnejšega za idealno slovensko mladino okupiranega naroda? Kdor je to masko odkril preje, se je izognil, kdor ne, mu je bil povratek težak. Kdaj naj bi bil ugodnejši moment za komunistični načrt, če ne okupacija?

Vendar ti vztrajaš, da si šel branit domovino. Saj ti verjamem. Toda partizani so - namesto branili - izpostavljali domovino ob načrtнем izzivanju okupatorja: Ustrelili so enega Nemca in zbežali, da je prosto pogorela vsa vas. Ubili so enega okupatorja, pa je viselo 10 Slovencev na električnih drogovih. Vrgli v zrak kos proge, pa je sto Slovencev »crkaval« v internaciji. Pa NOV? - Ne vem, zakaj so jih ljudje v tako imenovani ljubljanski pokrajini imenovali »bande.« Koliko ur preje je Nemec zapustil Slovenijo, ker smo imeli NOV? Ali: Če bi te ne bilo, bi bila Slovenija še vedno okupirana? Zanima me, kako ti je pri srcu, ko so vas učili tisto popevko:

»Na klic Kominterne združite se v čete,

v boj za svobodo, v boj za Sovjete!«

»Sel sem v partizane, da bi se boril proti okupatorju in s tem rešil slovenski narod.« Ne dvomim, toda zmotil si se. Ti, ki si se posvetil zgodovini, si spoznal, da NOV ni osvobodila naroda, temveč narodu zapravila (morda za vedno) velik kos naše Primorske, Trst in Gorico, Benečijo in Koroško. Moreš biti ponosen na to? Saj si doznan, da Stalnu in Titu ni šlo za našo Slovenijo. Šlo jima je za Internacionalo, »kjer bo vse naše.«

»In to bode naš poslednji, odločilni težki boj, za Internacionalo življenje vsak žrtvuj!« Saj melodija je lepa. Sicer pa priznavaš, da ste se borili z načinkovitejšo armado (!) na svetu. Jaz bi dejal ne samo »z«, temveč »za« in vse tisto, kar je ta armada predstavlja, branila in osvajala!

Ti vse to sodelovanje ne smatraš za kolaboracionizem? Če smo bili drugi prepričani, da partizani se ne borite za svobodo naroda, s tem še nismo bili vaši sovražniki. Nismo streljali na partizane zato, ker ste bili partizani, niti zato, ker so bili komunisti. Streljali smo zato, ker ste vi streljali na nas, naše družine in na vse, kar ni hotelo z vami.

»Velik del ljudi pa je verjel, da bo prav zaradi socializma lahko zaživel človeško.« Prav imas, milijoni so verjeli vanj dokler niso padli v njegove ječe in krvave arene!

»V partizane smo povabili vse, ne glede na njihovo ideologijo.« No ja »povabili«. Če ni šlo zlepa, ste šli zgrda. Nemca ste izzivali zato, da bi se prestrašeni vaščani umaknili pred nasiljem, okupatorjem. V gozdu pa so bili žrtev partizanov. Na Vevčah ste začgali slovensko papirnico ne v škodo Italijanom, temveč za mobilizacijo »povabila« v partizane, 800 moških pa za internacijo Rab!

Namesto, da bi partizani ljudi bodrili, jim prinašali upanje, so jim prinašali strah in teror. Zakaj je bilo toliko tisočev nasprotnikov? Se ti ne zdi, da je bilo »nekaj narobe?« Če bi OF ne imela ideologije, temveč samo svobodo narodu in smrt okupatorju, bi ne imela političnih komisarjev. Če bi ne bilo teh, bi ne bilo nasilja nad narodom. Če bi ne bilo nasilja, bi ne bilo odpora, bi ne imeli »domačega sovražnika!« Ves narod bi bil za gverilo. Imam občutek, da ti še vedno prija, da bi zgodovina šla po partijskih kolesnicah. Ali pa si pozabil, zato te spomniam:

3. maja 1941. še ni bilo »Osvobodilne fronte.« Bila je »Antiimperialistična fronta« - proti Anglo-Amerikancem. Tedaj za partijo Slovenija ni bila okupirana, ker je bil pač Hitler Stalino zaveznič.

Glede prisege Hitlerju. Ti veš, da nismo prisegli Hitlerju, ker nam ni bilo zanj ne za veliko Nemčijo. Prisegli pa smo borbo proti komunizmu z vsakomur, ki gre proti. Sovražnik mojega sovražnika je moj zaveznič.

»Veste med okupacijo ni hujšega, kot domačin, ki sodeluje s sovražnikom.« In nič bolj odsodbe vredno tistega, ki narodovo nesrečo izkoristi za svoje podle, sebične namene.

Eno je sodelovanje - iti za ciljem sovražnika. Drugo je zahtevati mednarodno, zakonito upravičeno zaščito pred nasilnimi tolpami - oprosti - oblast: izvoljena prosto od ljudstva, niste bili nikoli! Niti en domobranec ni bil na nemški fronti. **V borbe smo šli pod slovensko zastavo. Poveljstvo in povelja so bila v slovenskem jeziku. Peli smo pesmi o Sloveniji, o materi in očetu, na slovenskih tleh!** Če hočeš vztrajati pri svojem, te spomniam:

Ko je Italijanska cesarska vojska izvedla konec junija in v začetku julija racije po Ljubljani, so vsi arretirani morali pred posebno italijansko komisijo, ki je določala za internacijo. Glavna zaupnika OF v tej komisiji (!) sta bila Ivan Rozman, ki se je zato vrnil iz gozda ter Ivan Mohor, eden glavnih obveščevalcev VDV (komunistična vohunska služba) v Ljubljani. Oba sta bila v cesarskih uniformah! Na splošno pa so bili komunisti že preje obveščeni o racijah. Potem kapitan Damata in njegova priležnica, v vrhu VDV Emilia Kraigher! Potem pogajanja v Straži pri Novem mestu, o ne-napadanju, o priznanju in pomoči partizanom: Polkovnik Rossi, štabni častnik De Furis, kapitan Marotta z zastopniki »NOV« Petrović - Neguš, odvetnik Nedeljkovič in Boris Kičrič!

Za dar partizanom je cesarska vojska zapustila vas Stražo in pripeljala tri vagone orožja, hrane in obleke. Tudi skozi Vevče so šli vagoni z italijanskim darom v Pogled za »Narodno osvobodilno vojsko.« Pa italijanski topničarji in tankovci z vami na Turjak! Brigada »Garibaldi«, ki se je borila za »svoboščino slovenskega naroda!« Pa rdeči kuharji in skladiščniki v fašističnem taborišču Rab? Oprosti, preveč sem zašel. Dokazov je več kot dovolj. Res, »ni hujšega, kot domačin, ki sodeluje s sovražnikom!«

»Popolnoma je jasno, da se je nekataterim partizanskim komandantom zavrtelo v glavi od oblasti, ki so jo dobili v roke in so potem delali neumnosti in svinjarje, vendar trdim, da te napake niso bile bistvo partizanstva.«

Da niso bile »bistvo partizanstva,« kot si si ga ti predstavljal, rad verjamem. Toda bistvo realnosti je bilo povsem drugo! Bistvo je bila revolucija za zmago partije z vsemi sredstvi! Zato VDV, OZNA, KNOJ, NZ z vsem terorjem svinjarji, mučenj in pokolov.

»Če bi osvobodilni boj začele in v njem imele iniciativo meščanske stranke, bi bilo najbrž vse drugače. Komunisti bi se jim v tem primeru moralni priključiti in ne bi bilo možno, da bi skozi narodno osvobodilno borbo udejanili svoj politični projekt.« V tem polnoma soglašam!

Ob koncu še vprašanje, kar trdiš na začetku: »Tisti, ki so prejeli orožje od okupatorja, ne morejo biti žrteve komunističnega terorja, ampak so lahko samo narodni izdajalci.«

Kaj pa nacionalna ilegalna, ko smo odkopavali naše - slovenske puške, ali če hočeš bivše jugoslovanske in šli proti okupatorju, pa smo dobili isti »priimek?« Veš zakaj, ker se nismo

podredili OF, oziroma KP, oziroma Stalinu! Ti verjameš, da je imela Slovenija toliko tisočev izdajalcev? Ta prokleta beseda je k nam prišla iz sovjetskega slovarja. Stalin je imel na milijone izdajalcev. Njegovi soborci so bili izdajalci. Njegova hči je bila izdajalec. Stalin je celo Tita »povišal« v izdajalca! Pa mu je kdaj kdo izmed vas to povedal?

Za odkritje zgodovinske resnice o NOB ti priporočam knjigo Nore Beloff »Zapravljeni dedičina Josipa Broza - Tita.«

Na svidenje v Sloveniji!

*IVAN KOROŠEC, domobranec
Buenos Aires*